

საქართველოს პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაცია

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

მთავარი ბუღალტრის სტატუსის მინიჭების შესახებ

1. შესავალი

- 1.1. მოცემული დებულება შემუშავებულია, საქართველოს კერძო ბიზნესში დასაქმებულ ბუღალტერთა პროფესიული მომზადებისა და სერტიფიცირების მიზნით. იგი ეფუძნება ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის რეკომენდაციებსა და მითითებებს.
- 1.2. სერტიფიცირება ნიშნავს მხრიდან იმის დადასტურებას, რომ განსაზღვრული მომენტისათვის ბაფის წევრ კერძო ბიზნესში დასაქმებულ ბუღალტერს გააჩნია საწარმოს ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებისა და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისათვის აუცილებელი მთავარი ბუღალტრისათვის საჭირო კომპეტენცია.
- 1.3. კომპეტენტურობა განისაზღვრება ბუღალტრის ცოდნით, გამოცდილებითა და პროფესიული ღირსებით.
- 1.4. ბუღალტრის ცოდნა მოწმდება გამოცდების ჩაბარების გზით, რომელიც ტარდება მოცემული დებულების შესაბამისად.
- 1.5. კერძო სექტორში პროგრამის გამოცდების ჩაბარების შემდეგ საწარმოს ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების სპეციალისტს მიენიჭება სერტიფიცირებული მთავარი ბუღალტრის სტატუსი, რომელიც დასტურდება შესაბამისი სერტიფიკატით.
- 1.6. სერტიფიკატის მოქმედების ვადა განუსაზღვრელია იმ პირობით, რომ ბუღალტრები ბაფში პერიოდულად გაივლიან სწავლებას, განგრძობითი პროფესიული განათლების დებულების შესაბამისად. ბაფის წევრის სერტიფიკატის ძალამოსილების შეწყვეტის პირობები განისაზღვრება საწევრო და პროფესიული ეთიკის კომიტეტის მიერ.

2. სასერტიფიკაციო მოთხოვნა

- 2.1 მთავარი ბუღალტრისათვის სერტიფიცირების გამოცდებში მონაწილეობის მსურველს (შემდეგში პრეტენდენტი) უნდა ჰქონდეს შესაბამისი ცოდნა, უნარ-ჩვევები და პროფესიული ღირსება.
- 2.2 პრეტენდენტს მოეთხოვება:
 - ა) ზოგადი ხასიათის განათლება, რომლის გარეშე შეუძლებელია ბუღალტერს ჰქონდეს ფართო თვალსაწიერი, უნარი იმისა, რომ ეფექტურად იაზროვნოს და ჩამოაყალიბოს თავისი აზრი, შეძლოს აბსტრაქტული, ლოგიკური მსჯელობა და კრიტიკული ანალიზი;
 - ბ) ორგანიზაციულ-სამეურნეო ხასიათის განათლება, რომელიც ბუღალტერს აძლევს ცოდნას ბიზნესის, მართვის, მარკეტინგის, საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობების სფეროში, უწვითარებს კომუნიკაციის, კავშირისა და ურთიერთობის უნარ-ჩვევებს;

- გ) განათლება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში, რომელიც ბუღალტერს უზრუნველყოფს საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და სისტემების გამოყენების ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით;
- დ) ბუღალტრული აღრიცხვისა და მომიჯნავე დისციპლინების ცოდნა, რომელიც ბუღალტრის წარმატებული საქმიანობის მძლავრი იარაღია.
- 2.3 ცოდნის წარმატებით გამოყენებაში ბუღალტერს ეხმარება პროფესიული უნარ-ჩვევები, რომელიც პროფესიული გამოცდილების შედეგია.
- 2.4 პრეტენდენტს პროფესიული გამოცდილების შედეგად გამომუშავებული უნდა ჰქონდეს:
- ა) ანალიტიკური აზროვნება, რომელიც მას დაეხმარება, რთულ ორგანიზაციულ სიტუაციაში იმოქმედოს ლოგიკურად და მიიღოს სწორი გადაწყვეტილება;
 - ბ) კავშირ-ურთიერთობის ჩვევა, რომელიც მას დაეხმარება სხვა მომუშავეებთან თანამშრომლობაში;
 - გ) კომუნიკაციური ჩვევა, რომელიც მას დაეხმარება ინფორმაციის მიღებასა და გადაცემაში.
- 2.5 პროფესიული ღირსების თვალსაზრისით, პრეტენდენტს მოეთხოვება:
- ა) იყოს პატიოსანი, ობიექტური და დამოუკიდებელი;
 - ბ) ემორჩილებოდეს შესაბამის პროფესიულ ნორმებს;
 - გ) სცნობდეს ზაფის ეთიკის კოდექსს;
 - დ) მუდმივად ზრუნავდეს თავისი კვალიფიკაციის დონის ამაღლებაზე.
- 2.6 პრეტენდენტის პროფესიული განათლების დონე მოწმდება სერტიფიცირების გამოცდით.
- 2.7 **პროგრამის საგამოცდო დისციპლინებია:**
- [ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება;](#)
 - [მმართველობითი აღრიცხვა;](#)
 - [ბიზნესის სამართალი;](#)
 - [აუდიტის საფუძვლები;](#)
 - [საგადასახადო დაბეგვრა;](#)
 - [ეთიკის კოდექსი;](#)
 - [კომპიუტერული ტექნოლოგიები და საბუღალტრო პროგრამების გამოყენება.](#)
- 2.8 ბუღალტრის უნარ-ჩვევების გამოსამუშავებლად საკმარისად მიჩნეულია
- 2.9 პრაქტიკული მუშაობის სამი წელი პროფილის მიხედვით.
- 2.10 ზაფი აღიარებს სხვა აღიარებული პროფესიული ორგანიზაციის მიერ სერტიფიცირებულ ბუღალტერს, თუ სერტიფიკატის გამცემი ორგანოს სერტიფიცირების პროგრამა აკმაყოფილებს მოცემული დებულების მოთხოვნებს.
- 2.11 **პროგრამაში მონაწილეობის უფლება აქვს პირს, რომელსაც:**
- ა) აქვს უმაღლესი ეკონომიკური განათლება და პროფილით (ბუღალტრული აღრიცხვის, აუდიტის, ფინანსური მენეჯმენტის, საინვესტიციო ანალიზისა და საგადასახადო კონტროლის სფერო) მუშაობის არანაკლებ სამი წლის გამოცდილება; ან
 - ბ) პროფესიული ეკონომიკური (ან ეკვივალენტური) განათლება და პროფილით მუშაობის არანაკლებ ხუთი წლის გამოცდილება; ან
 - გ) აქვს უმაღლესი არაეკონომიკური განათლება, გავლილი აქვს ბუღალტრულ აღრიცხვაში გადამზადების კურსები და გააჩნია პროფილით პრაქტიკული მუშაობის არანაკლებ ხუთი წლის გამოცდილება.

3. ბუღალტრის პროფესიული მომზადება

- 3.1 პრეტენდენტი პროფესიულ მომზადებას გადის ბაფის სასწავლო ცენტრში, პროფესიონალ ბუღალტერთა ინსტიტუტში ან სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებაში.
- 3.2 სასწავლო პროგრამებს ამტკიცებს და კურსის ხანგრძლივობას ადგენს ბაფის პროფესიული განათლების კომიტეტი.
- 3.3 ბაფის სასწავლო ცენტრში კურსების გავლის გარეშე საკვალიფიკაციო გამოცდაზე პრეტენდენტი დაიშვება მაშინ, თუ იგი გამოცდებამდე ორი თვით ადრე რეგისტრირებული იყო პრეტენდენტად და დამოუკიდებლად ემზადებოდა ცენტრიდან მიღებული პროგრამით.
- 3.4 პირმა პრეტენდენტად რეგისტრაციისათვის პროფესიული განათლების კომიტეტში უნდა წარადგინოს შემდეგი დოკუმენტები:
 - პირადი განცხადება;
 - განათლების დამადასტურებელი საბუთის ასლი;
 - შრომითი სტაჟის დამადასტურებელი საბუთი;
 - საგამოცდო გადასახდელის გადახდის დამადასტურებელი საბუთის ასლი;
 - ორი ფოტოსურათი (3*4).

4. პროგრამის საგამოცდო კომისია

- 4.1 **პროგრამის** გამოცდების ორგანიზება, ჩატარება და შედეგების დამტკიცება არის პროფესიული განათლების კომიტეტის კომპეტენცია.
- 4.2 პროფესიული განათლების კომიტეტი ქმნის საგამოცდო კომისიას (შემდეგში კომისია) და ამტკიცებს კომისიის პერსონალურ შემადგენლობას და თავმჯდომარეს.
- 4.3 კომისიას ხელმძღვანელობს პროფესიული განათლების კომიტეტის თავმჯდომარე, ან მისი რეკომენდაციით ბაფის შესაბამისი კომიტეტის რომელიმე წევრი.
- 4.4 კომისიის შემადგენლობა უნდა იყოს საკმარისი იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს პრეტენდენტის ცოდნის შემოწმება, პროგრამის ყველა განაყოფის მიხედვით.
- 4.5 კომისია, პროფესიული განათლების კომიტეტთან ერთად, ადგენს პრეტენდენტის გამოცდაზე ქცევის წესებს და მას პრეტენდენტებს აცნობს გამოცდის დაწყებამდე.
- 4.6 კომისია იქმნება გამოცდებამდე ერთი კვირით ადრე და უფლებამოსილია გამოცდების შესახებ ანგარიშგების ჩაბარებამდე.
- 4.7 კომისია ანგარიშვალდებულია პროფესიული განათლების კომიტეტის წინაშე. ანგარიშგების ვადა განისაზღვრება გამოცდის დამთავრებიდან 15 კალენდარული დღით.
- 4.8 პროფესიული განათლების კომიტეტი უფლებამოსილია საგამოცდო კომისიის ზოგიერთი ფუნქციის (გამოცდაზე ზედამხედველობა, ნაშრომების გასწორება და აუდიტი) დელეგირება მოახდინოს პროფესიაში მაღალი იმიჯის მქონე პირებზე. სხვა ორგანიზაციულ საკითხებს კურირებს თვითონ კომიტეტი. დელეგირებული ფუნქციების შესრულების პირობები განისაზღვრება სათანადო ხელშეკრულებით.

5. გამოცდების ჩატარების წესი

- 5.1 გამოცდისათვის გათვალისწინებული დისციპლინების პროგრამა ყოველი წლის ბოლოს გადაისინჯება, მტკიცდება პროფესიული განათლების კომიტეტის მიერ და ქვეყნდება ჟურნალში „ბუღალტრული აღრიცხვა“.

- 5.2 მთავარი ბუღალტრის პროგრამაში სერტიფიკატის მოსაპოვებლად პრეტენდენტებისათვის გამოცდები ჩატარდება წელიწადში ორჯერ - ივნისსა და დეკემბერში. წინამდებარე დებულების 2.7 პუნქტში მოცემული საგნები, გარდა კომპიუტერული საბუღალტრო პროგრამების გამოყენებისა, ერთად ბარდება.
- 5.3 გამოცდაზე დაიშვება მხოლოდ ის პრეტენდენტი, რომელიც გამოავლენს კომპიუტერული საბუღალტრო პროგრამების გამოყენების უნარს 1-3 დღით ადრე ჩატარებულ გამოცდაზე.
- 5.4 გამოცდა ტარდება ტესტებისა და ამოცანების გამოყენებით, რომლებიც სრული კონფიდენციალობის პირობებში მზადდება ყოველი გამოცდისათვის და პრეტენდენტისათვის ცნობილი ხდება გამოცდის დაწყების მომენტში. საგამოცდო პროგრამა, შედეგების შეფასების ზოგადი პრინციპი და გამსვლელი ქულა პრეტენდენტს წინასწარ განემარტება.
- 5.5 პრეტენდენტი გამოცდაზე დაიშვება პირადობის დამადასტურებელი საბუთის წარდგენის შემდეგ. საბუთის წარმოუდგენლობის შემთხვევაში, პრეტენდენტი გამოცდაზე არ დაიშვება, გამოუცხადებლად ითვლება და, პირადი განცხადების საფუძველზე, უბრუნდება გამოცდისათვის დადგენილი ერთჯერადი გადასახდელის 50 პროცენტი;
- 5.6 გამოცდაზე დასაშვებია მხოლოდ კომისიის მიერ ნებადართული დამხმარე მასალების გამოყენება. დაუშვებელია სხვა პრეტენდენტთან ინფორმაციის სიტყვიერი ან სხვა ფორმით აზრთა გაცვლა. აღნიშნული წესების დამრღვევი პრეტენდენტი იხსნება გამოცდიდან და მიიჩნევა, რომ გამოცდა ვერ ჩააბარა.
- 5.7 გამოცდაზე მეთვალყურეობის უფლება აქვთ მხოლოდ კომისიის წევრებს (ან უფლება დელეგირებულ პირებს). უცხო პირები და გულშემატკივრები საგამოცდო ოთახში არ დაიშვებიან.
- 5.8 საგამოცდო დროის ხანგრძლივობას ადგენს პროფესიული განათლების კომიტეტი. იგი წინასწარ უნდა იყოს ცნობილი პრეტენდენტისათვის.
- 5.9 გამოცდის ბოლოს ყველა პრეტენდენტის ნამუშევარი ბარდება კომისიას, რომელიც 2 დღის ვადაში ნამუშევრებს გასასწორებლად გადასცემს ამ მიზნით შერჩეულ პირებს.
- 5.10 პრეტენდენტის ნამუშევარი უნდა გასწორდეს და შედეგები წარედგენოს პროფესიული განათლების კომიტეტს გამოცდების დღიდან 5 დღის ვადაში;
- 5.11 პრეტენდენტებს გამოცდების შედეგები ეცნობება კომიტეტში განხილვიდან 2 დღის ვადაში.
- 5.12 გამოცდების ჩატარების კონკრეტულ დროსა და ადგილს ადგენს პროფესიული განათლების კომიტეტი. გამოცდები ტარდება ქ. თბილისში.
- 5.13 პრეტენდენტების საგამოცდო ნამუშევრები (ტესტები, ამოცანები და მათი პასუხები) გამოცდების ჩატარებიდან 2 თვის განმავლობაში ინახება პროფესიული განათლების კომიტეტში.
- 5.14 მთავარი ბუღალტრის სტატუსის მინიჭებისა და სერტიფიკატის გაცემის საკითხს იხილავს ბაფის პროფესიული განათლების კომიტეტი. სერტიფიკატი გაიცემა კომიტეტის მიერ გადაწყვეტილების მიღებიდან ათი დღის ვადაში.

6. დებულების ძალაში შესვლა